

10 teser om demokratiet

Alain de Benoist

oversatt av Wyrd

Diskusjon.no - 7. april 2012

1. Siden alle i disse dager hevder å være en demokrat, blir demokratiet definert på flere like motstridende måter. Den etymologiske tilnærmelsen er villedende. Å definere demokratiet på basis av de moderne regimene som har utnevnt seg selv som demokratiske, er mildt sagt tvilsomt. Den historiske tilnærmelsen ser ut til å være den mest fornuftige: for å forsøke å definere demokratiet, må vi først vite hva det betydde for de som oppfant det. Oldtidens demokrati bringer sammen et fellesskap [community] av borgere på et samlingssted, og tildeler dem like politiske rettigheter. Begrepene borgerskap, frihet, 'folkesuverenitet' [popular sovereignty] og felles rettigheter er alle tett sammenflettet. Frihet [liberty] stammer fra ens identitet som medlem av et folk, med andre ord fra ens opphav. Dette er frihet som deltakelse. Folkets frihet er forut for alle andre friheter; felles interesser står over enkelte interesser. Like rettigheter er utledet av ens status som en likeverdig samfunnsborger, som tilfaller alle frie borgere. Det er et politisk redskap. Den essensielle forskjellen mellom oldtidens demokratier på den ene siden og de moderne på den andre, er det faktum at de første overser den egalitariske individualismen som er grunnleggende for de senere.

2. Liberalisme og demokrati er ikke synonymer. Demokrati er et "krati", altså en form for politisk makt, mens liberalismen er en ideologi for begrensningen av all politisk makt. Demokratiet er basert på folkesuverenitet; liberalismen på individualistiske rettigheter. Liberalt representativt demokrati innebærer delegasjon av suverenitet, som strengt tatt - som Rousseau innså - er ensbetydende med folkets abdikasjon. I et representativt system velger folket representanter som styrer på egenhånd: velgerne legitimerer en genuin politisk makt som utelukket ligger i representantenes hender. I et genuint system for folkesuverenitet, så er de valgte kandidatene kun betrodd å uttrykke folkets og nasjonens vilje, de besitter ikke selv denne viljen.

3. Mange argumenter kan reises mot den klassiske kritikken av demokratiet som inkompetansens styre og tallenes diktatur. Demokratiet bør hverken forveksles med tallenes regjering eller med majoritetsprinsippet. Dets underliggende prinsipp er heller det helhetlige, nemlig anerkjennelse av det faktum at folket har politiske privilegier ['prerogatives' - er litt usikker på dette ordet]. Like rettigheter reflekterer ikke noen naturlig jevnbyrdighet; det er heller en rettighet som utgår fra ens borgerskap, og som tillater individuell deltakelse. 'Numerisk' likestilling må skilles fra det geometriske perspektiv, som respekterer proporsjoner. Majoritetsprinsippetets mål er ikke å bestemme sannheten; det er bare for å velge mellom ulike alternativer. Demokratiet står ikke mer i motsetning til ideen om sterk makt enn det står i motsetning til begrepene autoritet, utvelgelse eller elite.

4. Det er en forskjell mellom begrepene generisk kompetanse og spesifikk kompetanse. Om

folket har all den nødvendige informasjonen, så er det utmerket godt istand til å bedømme om det har bra eller dårlig ledelse. All denne vekten lagt på "kompetanse" i disse dager - hvor dette ordet i økende grad blir forstått som "teknisk kunnskap" - er ekstremt tvetydig. Politisk kompetanse har ikke så mye å gjøre med denne typen kunnskap som med avgjørelser, som Max Weber har vist oss i sine verk om vitenskapsmenn og politikere. Ideen om at den beste regjeringen er satt sammen av "vitenskapsmenn" og "eksperter" viser en total mangel på politisk forståelse; om utført, fører det som regel til katastrofale resultater. Idag blir denne ideen brukt for å legitimere teknokratiet, hvor makten - i tråd med den tekniske ideologien og troen på "ideologienes slutt" - blir grunnleggende satt opp imot folkesuvereniteten.

5. I et demokratisk system så har ikke borgerne like politiske rettigheter som en følge av påståtte ukrenkelige rettigheter besatt av "det menneskelige individ", men fordi de alle tilhører det samme folkefellesskap - med følgende besittelse av borgerskap. På demokratiets basis ligger ikke ideen om 'samfunnet' ['society' i den engelske utgaven], men ideen om et fellesskap ['community'] av borgere som alle er arvtagere til den samme historien, og/eller ønsker å videreføre denne historien fremover mot en felles skjebne. Demokratiets grunnleggende prinsipp er ikke 'en mann, en stemme', men 'en borger, en stemme'.

6. Demokratiets nøkkelbegrep er ikke tall, stemmerett eller representasjon, men deltakelse. "Demokratiet er et folks deltakelse i dets egen skjebne" (Moeller van der Bruck). Det er den typen styresett som anerkjenner hver borgers rett til å delta i offentlige saker, spesielt gjennom å utnevne myndigheten og låne eller unndra sin støtte til det. Så det er ikke institusjonene som utgjør demokratiet, men heller folkets deltakelse i institusjoner. Maksimalt med demokrati sammenfaller ikke med maksimalt med "frihet" eller maksimalt med likestilling, men maksimalt med deltakelse. [Legg merke til at her kommer så å si samtlige moderne Vestlige "demokratier" meget dårlig ut].

7. Majoritetsprinsippet blir adoptert fordi enstemmighet, som begrepene folkevilje og -suverenitet betyr i teorien, i praksis er umulig å oppnå fullt og helt. Majoritetsprinsippet kan enten bli behandlet som et dogme (som gjør det til en erstatning for enstemmighet), eller som en teknikk (hvor det er hensiktsmessig). Bare det senere synspunktet innrømmer en relativ verdi til minoriteten eller opposisjonen, siden denne kan bli morgendagens majoritet. Adopsjonen av dette reiser spørsmålet om anvendelsen av pluralisme og dets begrensninger. Vi bør ikke forveksle pluralisme i opinion, som er legitimt, med verdimessig pluralisme, som viser seg å være uforenlig med selve begrepet om et Folk. Pluralismen finner sine grenser i underordning for det felles beste.

8. De moderne liberal-demokratiens utvikling, som er valgbaserte "polyarchies" [usikker på oversetning], reflekterer tydelig det demokratiske idealets degenerering. Politiske partier opererer ikke demokratisk som institusjoner. Pengenes tyranni legger til rette for konkurranse og skaper korrupsjon. Masseavstemning hindrer individuelle stemmer i å virke avgjørende. De valgte kandidatene er ikke oppfordret til å holde sine løfter. Majoritetsstemming tar ikke hensyn til graden av intensitet som ligger bak de personlige valgene. Opinion blir ikke formet uavhengig: informasjonen er både partisk (som forhindrer frie avgjørelser), og standardisert (som styrker den offentlige opinions tyranni). Trenden mot standardisering av politiske plattformer og argumenter gjør det stadig vanskeligere å skille mellom ulike alternativer. [Dette er bare så altfor

velkjent for oss nordmenn). Det politiske liv blir dermed rent negativt, og allmenn stemmerett blir gjerne oppfattet som en illusjon. Resultatet er politisk apati [hva i all verden skal man stemme på?], et prinsipp som er motsatt av deltakelse, og dermed demokrati.

9. Allmenn stemmerett ødelegger ikke muligheten for demokrati: borgerskap innebærer mer enn bare stemming. En tilbakevendelse til politiske presedyrer i tråd med demokratiets opprinnelige ånd krever en vurdering av alle de praksisene som styrker den direkte forbindelsen mellom folket og dets styre og som utvider lokalt demokrati. For eksempel: fremming av deltakelse gjennom lokale og profesjonelle samlinger, spredningen av populære initiativer og avstemninger, og utviklingen av kvalitative metoder for å uttrykke støtte. I motsetning til liberale demokratier og tyranniske "folkedemokratier" ['popular democracies' - her tenkes det nok på bl.a. visse kommunistiske initiativer] som påkaller begrepene frihet, likestilling og folket, så vil et organisk demokrati kunne bli sentrert rundt ideen om brorskap.

10. Demokrati betyr folkets makt, og med det menes makten til et organisk fellesskap som har utviklet seg historisk i en sammenheng med en eller flere politiske strukturer - for eksempel en by, nasjon eller imperium. Om det ikke finnes et Folk men bare en samling individuelle sosiale atomer, kan det heller ikke være noe demokrati. Alle politiske systemer som krever en disintegrasjon eller utjevning av mennesker for å kunne operere - eller utslettelsen av individenes bevissthet om å tilhøre et organisk folkefellesskap - må bli ansett som udemokratiske.[Det siste får meg til å tenke på dagens vesteuropeiske nasjoner].